

ความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองและวัยรุ่นในครอบครัวไทย

Beliefs about Sexual Communications between Parents and Their Adolescents in Thai Families

วรรณิ เตียววิเศศ*, กิ่งกาญจน์ คงสาคร*, ศิริพร ภาณุวาทกุล**

*คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

** โรงพยาบาลอ่าวอุดม จังหวัดชลบุรี

Wannee Deoisres*, Kingkarn Kongsakorn*, Siriporn Panuvatakul**.

*Faculty of Nursing, Burapha University

** Aoudom Hospital, Chon Buri Province

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองและวัยรุ่น และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองและวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองหลักและบุตรวัยรุ่นอายุระหว่าง 10-15 ปี ที่กำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนแห่งหนึ่งในอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี จำนวน 52 คู่ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา t-test และ ANOVA

ผลการศึกษาพบว่าบุตรวัยรุ่นและผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยคะแนนความเชื่อทางบวกเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.25 \pm 0.53$ และ $\bar{X} = 3.41 \pm 0.71$ ตามลำดับ) บุตรวัยรุ่นและผู้ปกครองมีความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศโดยรวม ($p = .188$) และรายข้อส่วนใหญ่ ($p = .213-.932$) ไม่แตกต่างกัน ยกเว้นในเรื่องความรู้สึกลำบากใจที่จะคุยเรื่องเพศ พบว่าบุตรวัยรุ่นเชื่อว่ารู้สึกลำบากใจที่จะคุยมากกว่าผู้ปกครองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(102) = 1.98, p = .050$) และบุตรวัยรุ่นและผู้ปกครองที่มีลักษณะส่วนบุคคลต่างกันมี ค่าเฉลี่ยคะแนนความเชื่อทางบวกเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศไม่แตกต่างกัน ข้อค้นพบจากการวิจัยนี้ สามารถนำไปใช้ในการออกแบบโปรแกรมเพื่อปรับเปลี่ยนความเชื่อและสนับสนุนให้ครอบครัวมีความพร้อมในการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรวัยรุ่น

คำสำคัญ : ความเชื่อ การสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองและวัยรุ่น วัยรุ่น ผู้ปกครอง

Abstract

The objectives of this research were to examine the beliefs about parent-adolescent communication about sexuality between adolescent and their parents in Thai families. Fifty two adolescents studying at a lower secondary school in Chon Buri province and a parent of each ($n = 52$) were recruited in the study. Similar scales were used for parents and adolescents to measure beliefs about parent-adolescent communication about sexuality. Descriptive statistics, independent t-test and ANOVA were used to analyze data.

It was found that the mean scores of the adolescent's and their parent's beliefs about sexual communication were at a moderate level ($\bar{X} = 3.25 \pm 0.53$ and $\bar{X} = 3.41 \pm 0.71$ respectively).

No significant differences were found between adolescents and parents in overall scores ($p = .188$) and many aspects of beliefs about sexual communication ($p = .213-.932$). However, there was a significant difference between adolescent's and parent's belief in one item indicating that adolescents perceived more embarrassed in talking about sexuality than their parents ($t(102) = 1.98$, $p = .050$). There were no significant differences in beliefs about sexual communication by adolescent's and parent's backgrounds. Findings of this study can be used to design interventions targeted to change adolescent's and parent's underlying beliefs about sexual communication in order to increase the amount and quality of parent-adolescent sexual communication.

Keywords : Beliefs, Parent-adolescent communication about sex, Adolescent, Parents

บทนำ

วัยรุ่นคือผู้ที่มีอายุระหว่าง 10-19 ปี เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงพัฒนาการทางเพศอย่างมาก ทำให้วัยรุ่นเริ่มมีความต้องการทางเพศ สนใจเรื่องเพศและมีพฤติกรรมทางเพศซึ่งถือว่าเป็นธรรมชาติของวัยรุ่น¹ ประกอบกับในสังคมปัจจุบันที่มีการติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อ ข้อมูล และสิ่งกระตุ้นทางเพศ ที่แพร่ทางอินเทอร์เน็ต โทรศัพท์มือถือ เว็บบอร์ด ทีวี ภาพยนตร์ และอื่นๆ ทำให้วัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่เปราะบางต่อสิ่งเร้าที่มากกระตุ้นความต้องการและความสนใจตามพัฒนาการทางเพศ มีทัศนคติ ค่านิยม และพฤติกรรมทางเพศเปลี่ยนไปอย่างมากและรวดเร็ว² จนก่อให้เกิดเป็นปัญหาสุขภาพทางเพศในวัยรุ่นของทุกประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย ซึ่งปัญหาสุขภาพทางเพศในวัยรุ่นที่สำคัญและทวีความรุนแรงขึ้นและหลายหน่วยงานกำลังเร่งแก้ไข ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์ในอายุน้อย การมีคู่นอนหลายคน การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย ก่อให้เกิดการตั้งครรภ์ที่ไม่พร้อม การทำแท้ง การติดเชื้อ เอช ไอ วี และการติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์อื่น ๆ³

ข้อมูลจากการรายงานสถานการณ์เด็กและเยาวชน ประจำปี พ.ศ. 2549-2550 ของสำนักส่งเสริมและพิทักษ์เยาวชน พบว่า วัยรุ่นชายมีเพศสัมพันธ์อายุน้อยที่สุดคือ 9 ปี และวัยรุ่นหญิงมีเพศสัมพันธ์อายุน้อยที่สุดคือ 10 ปี⁴ การศึกษาในครัวเรือนที่มีบุตรวัยรุ่นอายุ

13-14 ปี ในเขตกรุงเทพมหานคร ปี 2550 พบว่าวัยรุ่นชายและหญิงกลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมดบอกว่ามีเพศสัมพันธ์แล้วถึงร้อยละ 96 และ 98 ตามลำดับ⁵ จากการศึกษาพฤติกรรมกลุ่มนักเรียนมัธยมศึกษาในประเทศไทยปี 2552 พบว่าอายุเฉลี่ยการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของวัยรุ่นไทยประมาณ 13 ปี และพบว่ากลุ่มวัยรุ่นอายุ 15-24 ปี มีอัตราป่วยโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์สูงสุด นอกจากนั้นสถิติปี 2544-2552 พบการตั้งครรภ์ในวัยรุ่นเพิ่มขึ้น 4 เท่าจากร้อยละ 10 เป็นร้อยละ 40⁶

ปัญหาเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นเป็นสถานการณ์ที่ก่อให้เกิดผลกระทบแก่ทุกฝ่ายทั้งระดับประเทศ ชุมชน ครอบครัวและตัววัยรุ่นเอง ทั้งผลกระทบต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิต อารมณ์และสังคม ทำให้สูญเสียโอกาสความเจริญก้าวหน้าในอนาคต ขาดความภาคภูมิใจในตนเอง รวมทั้งมีตราบาป⁷ ดังนั้นทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องจึงต้องรีบเร่งดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นอย่างเร่งด่วน วิธีการป้องกันและแก้ไขปัญหาคือ การให้ภูมิคุ้มกันในระดับครอบครัว จากการศึกษางานวิจัยจำนวนมากพบว่า พ่อแม่เป็นแหล่งข้อมูลที่ดีที่สุดสำหรับลูกวัยรุ่นในการให้ความรู้ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องเพศที่ถูกต้อง รวมทั้งพ่อแม่สามารถเป็นผู้ถ่ายทอดทัศนคติ ค่านิยมที่ถูกต้องเกี่ยวกับเรื่องเพศให้แก่ลูกได้ดีกว่าแหล่งอื่น ๆ

เพื่อให้ลูกสามารถตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาดและมีพฤติกรรมทางเพศอย่างเหมาะสม^{8,9,10} นอกจากนี้วัยรุ่นไทยยังต้องการการสนับสนุนที่เพิ่มมากขึ้นจากครอบครัวเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับเพศสัมพันธ์¹¹ ต้องการให้พ่อแม่เป็นผู้ตอบปัญหาทางเพศเพราะคิดว่าเป็นบุคคลที่ฟังฟังได้มากที่สุดและน่าเชื่อถือที่สุด¹² จะเห็นได้ว่าพ่อแม่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการส่งเสริมพฤติกรรมทางเพศอย่างเหมาะสมของบุตรวัยรุ่น ซึ่งบทบาทที่สำคัญของพ่อแม่คือการสอนและชี้แนะ ให้คำปรึกษาและถ่ายทอดทัศนคติ ค่านิยมที่ถูกต้อง โดยการพูดคุยสื่อสารเรื่องเพศกับบุตร (Parent-adolescent communication about sex) มีงานวิจัยหลายชิ้นในต่างประเทศแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ของการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่กับบุตรกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาวัยรุ่นเสี่ยงทางเพศของบุตรวัยรุ่น เช่น วัยรุ่นที่มีการสื่อสารเรื่องเพศกับพ่อแม่ในระดับมากจะมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกในอายุที่มากขึ้น^{13, 14, 15} มีเพศสัมพันธ์ลดลง^{14, 16} มีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัย หรือมีพฤติกรรมเพศสัมพันธ์ที่รับผิดชอบเพิ่มขึ้น^{14, 15, 16, 17, 18} ได้แก่ ใช้ถุงยางอนามัย ลดจำนวนคู่นอนลง หลีกเลี่ยงการใช้สารหรือดื่มแอลกอฮอล์ก่อนมีเพศสัมพันธ์ มีการเจรจาต่อรองในการใช้ถุงยางอนามัย และการพูดคุยเกี่ยวกับการป้องกันเชื้อ เอช ไอ วี

แต่อย่างไรก็ตามในสังคมไทยการพูดคุยเรื่องเพศในครอบครัวยังมีข้อจำกัดอยู่มาก ดังผลการวิจัยในพ่อแม่ที่มีลูกกำลังศึกษาในช่วงชั้นที่ 3 และ 4 ในโรงเรียนในภาคใต้ พบว่า การสอนเรื่องเพศของพ่อแม่และความต้องการการเรียนรู้เรื่องเพศของลูกโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความต้องการการเรียนรู้เรื่องเพศของลูกสูงกว่าค่าเฉลี่ยคะแนนการสอนเรื่องเพศของพ่อแม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ⁷ ซึ่งสะท้อนให้เห็นปัญหาการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวในสังคมไทยที่ไม่เพียงพอไม่สามารถสนองตอบต่อความต้องการของวัยรุ่น เช่นเดียวกับในครอบครัวประเทศอื่นในเอเชีย เช่น จีน¹⁹ และ

เวียดนาม²⁰ ซึ่งอุปสรรคในสื่อสารเรื่องเพศระหว่างพ่อแม่กับบุตร ที่สำคัญคือ ทัศนคติและความเชื่อแบบสังคมตะวันออก ดังเช่นงานวิจัยที่พบว่าพ่อแม่หรือผู้ปกครองมองว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องน่าอาย ไม่ควรพูดที่บ้านและมองว่าผู้ที่มีหน้าที่หลักในการสอนเรื่องเพศศึกษาแก่บุตรหลานคือครู เห็นว่าบุตรยังอายุน้อยเกินไปและไม่มีเวลาสอน²¹ พ่อแม่คิดว่าเรื่องเพศเป็นเรื่องธรรมชาติเมื่อโตขึ้นบุตรสามารถเรียนรู้ได้เองไม่ต้องสอน²² นอกจากนี้แม้ว่าแม่ส่วนใหญ่จะเห็นว่าการสื่อสารอย่างเปิดเผยมีประโยชน์ในการช่วยทำให้การพูดคุยหรืออบรมสั่งสอนลูกสาวเกี่ยวกับเรื่องเพศเป็นไปอย่างราบรื่นขึ้น แต่แม่บางคนกลับมองว่าการพูดคุยกับลูกสาวอย่างเปิดเผยในเรื่องเพศจะทำให้ตัวแม่เองรู้สึกไม่สบายมากขึ้น เนื่องจากจะทำให้ลูกเข้าใจผิดว่าแม่ให้อิสระแก่ลูกในการตัดสินใจว่าจะทำอะไรก็ได้เกี่ยวกับเรื่องเพศ²³ หรือกลัวจะเป็นการกระตุ้นให้บุตรอยากจู๋อยากเห็น²⁴

ความเชื่อมีอิทธิพลอย่างมากต่อระบบครอบครัวและการทำหน้าที่ของครอบครัว²⁵ ซึ่งสามารถส่งถ่ายไปยังสมาชิกอื่นในครอบครัว การปฏิบัติหรือพฤติกรรมของบุคคลเป็นผลมาจากความเชื่อ²⁶ ความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างครอบครัวกับวัยรุ่นก็เช่นกัน มีงานวิจัยพบว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่สามารถทำนายความบ่อยครั้งของการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างครอบครัวกับวัยรุ่น²⁷ ความเชื่อของพ่อแม่ในประสิทธิภาพและความปลอดภัยของถุงยางอนามัยและยาเม็ดคุมกำเนิดมีความสัมพันธ์โดยตรงกับจำนวนครั้งในการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตร²⁸ แต่การศึกษาเกี่ยวกับความเชื่อซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลโดยตรงต่อพฤติกรรมการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวไทยยังไม่มีใครศึกษามาก่อน ดังนั้นการวิจัยครั้งนี้จึงต้องการศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศของพ่อแม่หรือผู้ปกครองและวัยรุ่น เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาเป็นแนวทางในการพัฒนาโปรแกรมในการส่งเสริมครอบครัวให้กระทำบทบาทสำคัญในการสื่อสารเรื่องเพศแก่บุตรวัยรุ่นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศของของบุตรวัยรุ่นและผู้ปกครอง
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างบุตรวัยรุ่นชายและหญิง และบุตรวัยรุ่นที่มีลำดับการเกิดแตกต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองที่มีเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน
4. เพื่อเปรียบเทียบระดับความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างบุตรวัยรุ่นและผู้ปกครอง

วิธีการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัยและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา

ประชากรเป้าหมายในการศึกษาคือ ผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่นตอนต้นที่มีอายุระหว่าง 10-15 ปี ซึ่งกำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นปีการศึกษา 2551 โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในอำเภอสรีราชา จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่น จำนวน 52 คู่ (คู่ผู้ปกครอง 1 คนและบุตรวัยรุ่น 1 คน) โดยมีคุณสมบัติดังนี้

1. ผู้ปกครอง หมายถึง พ่อหรือแม่หรือผู้ปกครองที่ทำหน้าที่หลักในการดูแลเอาใจใส่อบรมเลี้ยงดูวัยรุ่นอย่างน้อย 1 ปีจนถึงปัจจุบัน อาศัยอยู่บ้านเดียวกันกับวัยรุ่น และสามารถอ่านและเขียนภาษาไทยได้
2. วัยรุ่น หมายถึง นักเรียนซึ่งกำลังศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นทั้งเพศชายและเพศหญิง มีอายุระหว่าง 10-15 ปี
3. ทั้งผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่น สมจริตใจและยินดีเข้าร่วมการศึกษาวิจัย

ขนาดของกลุ่มตัวอย่างกำหนดโดยใช้ (Power Analysis) สำหรับ t-test ที่ระดับความเชื่อมั่น .05

อำนาจการทดสอบ (power) เท่ากับ .80 และขนาดอิทธิพล (effect size) เท่ากับ .50 ได้ขนาดตัวอย่างในแต่ละกลุ่ม (กลุ่มผู้ปกครองและกลุ่มบุตรวัยรุ่น) เท่ากับ 52 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้การสุ่มอย่างง่ายโดยสุ่มชื่อนักเรียนจากชั้นเรียนละ 1 ห้อง หลังจากนั้นส่งแบบสอบถามความสมัครใจการเข้าร่วมวิจัยได้กลุ่มตัวอย่างที่สมัครใจเข้าร่วมการศึกษาวิจัยจำนวน 52 คู่

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ส่วนคือ

1. แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ปกครองและข้อมูลส่วนบุคคลของวัยรุ่น

2. แบบสอบถามความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่น ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยดัดแปลงมาจากแบบสอบถามเกี่ยวกับความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรวัยรุ่นของ Schouten et al.²⁷ แบบสอบถามชุดที่ผู้ปกครองตอบและวัยรุ่นตอบ มีเนื้อหาที่เหมือนกัน ทั้งชุด ครอบคลุมประเด็นความเชื่อเกี่ยวกับความสำคัญ/ความจำเป็นของการพูดคุยสื่อสารเรื่องเพศ ความรู้ในเรื่องเพศศึกษา ความอาย ความสะดวกใจ ความชอบ/ไม่ชอบในการพูดคุยเรื่องเพศ รวมข้อคำถามทั้งสิ้น 10 ข้อ ลักษณะคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ คือ จาก 1 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ถึง 5 เห็นด้วยอย่างยิ่ง แปลผลคะแนนความเชื่อในพูดคุยสื่อสารเรื่องเพศ โดยรวมและรายข้อเป็น 5 ระดับดังนี้

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.00-1.80 มีระดับความเชื่อทางบวกน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ยคะแนน 1.81-2.60 มีระดับความเชื่อทางบวกน้อย

ค่าเฉลี่ยคะแนน 2.61-3.42 มีระดับความเชื่อทางบวกปานกลาง

ค่าเฉลี่ยคะแนน 3.43-4.22 มีระดับความเชื่อทางบวกสูง

ค่าเฉลี่ยคะแนน 4.23-5.00 มีระดับความเชื่อทางบวกสูงที่สุด

แบบสอบถามได้ผ่านการหาความตรงด้านเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน หลังจากปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้นำไปทดลองใช้กับครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่นตอนต้น ที่มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้เท่ากับ .71 ในกลุ่มวัยรุ่น และเท่ากับ .75 ในกลุ่มผู้ปกครอง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพาถึงผู้อำนวยการโรงเรียนเพื่อขออนุญาตในการทำวิจัย หลังจากนั้นประสานงานกับอาจารย์ประจำชั้นเรียนและเข้าพบนักเรียนในชั้นเรียนเพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย การเก็บข้อมูลจากกลุ่มนักเรียนผู้วิจัยให้นักเรียนตอบด้วยตนเองในชั้นเรียนและเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับทันที ส่วนผู้ปกครองผู้วิจัยทำหนังสือขอความร่วมมือและส่งแบบสอบถามผ่านนักเรียนให้ตอบที่บ้านและเก็บแบบสอบถามคืนภายใน 1 สัปดาห์ เก็บรวบรวมข้อมูลในช่วงเดือนกรกฎาคม-กันยายน พ.ศ.2551

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ดังนี้

1. ระดับความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศของของบุตรวัยรุ่นและของผู้ปกครอง วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. เปรียบเทียบความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างบุตรกับผู้ปกครองโดยใช้การทดสอบที (independent t-test)

ผลการวิจัย

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างวัยรุ่น ส่วนใหญ่เป็นหญิง คิดเป็นร้อยละ 61.54 มีอายุเฉลี่ย 13.38 ปี ($SD = 0.90$) เป็นบุตรคนแรก ร้อยละ 65.39

ผู้ปกครองส่วนใหญ่เป็นมารดาร้อยละ 51.92 อายุเฉลี่ย 40.60 ปี ($SD = 9.08$) จบการศึกษาระดับชั้นประถมศึกษา ร้อยละ 67.3 ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป คิดเป็นร้อยละ 59.62 มีรายได้ระหว่าง 5,001-10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 55.77 และส่วนใหญ่เป็นครอบครัวเดี่ยว คือมีพ่อแม่ลูกอยู่ด้วยกันคิดเป็นร้อยละ 88.46

ความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่น ค่าเฉลี่ยคะแนนความเชื่อของบุตรวัยรุ่นเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศ โดยรวมอยู่ในระดับปาน ($\bar{X} = 3.25$, $SD = 0.53$) เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่าบุตรวัยรุ่นมีความเชื่อทางบวกเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในระดับสูง 3 เรื่อง คือ เชื่อว่าผู้ปกครองมีความรู้เรื่องเพศเพียงพอ ($\bar{X} = 3.65$, $SD = 1.06$) เชื่อว่าตนเองมีความจำเป็นที่ต้องคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง ($\bar{X} = 3.50$, $SD = 1.2$) และผู้ปกครองรู้สึกที่มีความสำคัญมากที่บุตรสามารถพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครองได้ ($\bar{X} = 3.50$, $SD = 1.18$) ส่วนค่าเฉลี่ยคะแนนความเชื่อที่ต่ำสุด คือ ความรู้สึกลำบากใจที่จะพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง ($\bar{X} = 2.83$, $SD = 1.15$) ความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศอื่นๆ อยู่ในระดับปานกลางดังแสดงในตารางที่ 1

สำหรับความเชื่อของผู้ปกครอง พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนความเชื่อโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางเช่นกัน ($\bar{X} = 3.41$, $SD = 0.71$) โดยผู้ปกครองมีความเชื่อในระดับสูง 5 เรื่อง และ 2 เรื่อง มีความเชื่อระดับสูงสอดคล้องกับระดับความเชื่อของบุตร คือเชื่อว่ามี ความจำเป็นที่ต้องคุยเรื่องเพศกับบุตรเพราะบุตรยังไม่มี ความรู้เพียงพอ ($\bar{X} = 3.81$, $SD = 1.17$) และเชื่อว่าตนเอง (คือผู้ปกครอง) มีความรู้เรื่องเพศเพียงพอที่จะสอน/แนะนำบุตร ($\bar{X} = 3.69$, $SD = 1.23$) ส่วนความเชื่อที่มีค่าเฉลี่ยคะแนนต่ำสุดคือ เชื่อว่าบุตรไม่ชอบพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง ($\bar{X} = 2.69$, $SD = 1.41$) ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ยและระดับความเชื่อของบุตรวัยรุ่นและผู้ปกครองเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศ

ความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศ	บุตรวัยรุ่น $n = 52$		ระดับ ความเชื่อ	ผู้ปกครอง $n = 52$		ระดับ ความเชื่อ
	$\bar{X}$	S.D.		$\bar{X}$	S.D.	
1. มันสำคัญต่อท่านอย่างยิ่งที่ท่านสามารถพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง (หรือบุตร) ได้	3.37	1.19	ปานกลาง	3.71	1.43	สูง
*2. ไม่รู้สึกลำบากใจที่จะพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง (หรือบุตร)	2.83	1.15	ปานกลาง	3.33	1.41	ปานกลาง
*3. สามารถพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง (หรือบุตร) ได้เนื่องจาก ผู้ปกครองมี (หรือบุตรไม่มี) ความรู้เพียงพอในเรื่องเพศ	3.65	1.06	สูง	3.69	1.23	สูง
*4. ผู้ปกครอง (หรือบุตร) ชอบพูดคุยเรื่องเพศกับท่าน	3.02	1.29	ปานกลาง	2.69	1.41	ปานกลาง
*5. คิดว่ามีความจำเป็นที่ต้องคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง (หรือบุตร) เนื่องจากท่าน (หรือบุตร) มีความรู้เรื่องเพศดีแล้ว	3.50	1.20	สูง	3.81	1.17	สูง
6. รู้สึกพึงพอใจที่ได้พูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง (หรือบุตร)	3.04	1.20	ปานกลาง	3.31	1.30	ปานกลาง
*7. รู้สึกสบายใจที่ต้องพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง (หรือบุตร)	3.27	1.17	ปานกลาง	3.54	1.38	สูง
*8. คิดว่าผู้ปกครอง (หรือบุตร) ไม่รู้สึกลำบากใจที่จะพูดคุยเรื่องเพศกับท่าน	3.13	1.05	ปานกลาง	3.15	1.24	ปานกลาง
9. คิดว่าผู้ปกครอง (หรือบุตร) รู้สึกว่ามันสำคัญมากที่ท่านสามารถพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง (หรือบุตร) ได้	3.50	1.18	สูง	3.42	1.29	ปานกลาง
*10. คิดว่าผู้ปกครอง (หรือบุตร) ของท่านไม่กลัวว่าการพูดคุยเรื่องเพศกับท่านจะเป็นการส่งเสริมให้ท่าน (หรือบุตร) มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม	3.27	1.47	ปานกลาง	3.46	1.35	สูง
รวม	3.26	0.53	ปานกลาง	3.42	0.71	ปานกลาง

* เป็นข้อคำถามเชิงลบได้ปรับข้อความและคะแนนเป็นเชิงบวก

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศของบุตรวัยรุ่น พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศของบุตรวัยรุ่นเพศชายและเพศหญิง ($t(48) = .27$,

$p = .78$) และของวัยรุ่นบุตรคนแรกและบุตรคนหลังไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(50) = -.83$, $p = .41$) ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างเพศและลำดับการเกิดของบุตรวัยรุ่น

ลักษณะของวัยรุ่น	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>S.D.</i>	<i>t</i>	<i>p-value</i>
เพศ					
ชาย	27	3.26	0.46	0.27	.789
หญิง	23	3.22	.63		
ลำดับการเกิด					
เป็นบุตรลำดับที่ 1	32	3.21	0.50	-0.83	.411
เป็นบุตรลำดับหลัง (2,3,5)	20	3.34	0.58		

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครอง ที่มีเพศ

ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่างกัน พบว่าไม่มี ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างเพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ของผู้ปกครอง

ลักษณะของผู้ปกครอง	<i>n</i>	$\bar{X}$	<i>S.D.</i>	<i>t</i> หรือ <i>F</i>	<i>p-value</i>
เพศ					
ชาย	19	3.49	0.72	<i>t</i> = 0 .60	.553
หญิง	33	3.37	0.71		
ลำดับการศึกษา					
ประถมศึกษา	35	3.37	0.68	<i>t</i> = -0.62	.536
สูงกว่าประถมศึกษา	17	3.50	0.79		
อาชีพ					
รับจ้างทั่วไป	31	3.44	0.68	<i>F</i> = 0.08	.925
ค้าขาย/ เจ้าของกิจการ	13	3.38	0.88		
พนักงานบริษัท	8	3.34	0.56		
รายได้ต่อเดือน					
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5,000 บาท	16	3.30	0.63	<i>F</i> = 0.48	.623
5,001-10,000 บาท	29	3.42	0.77		
มากกว่า 10,000 บาท	7	3.61	0.70		

ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศของผู้ปกครองกับบุตรวัยรุ่น พบว่าผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่นมีความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศโดยรวม และจำแนกตามรายข้อส่วนใหญ่ ไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) ยกเว้น

ในเรื่องความรู้สึกไม่ลำบากใจที่จะคุยเรื่องเพศ พบว่าผู้ปกครองมีความเชื่อที่ไม่รู้สึกลำบากใจที่จะคุยมากกว่าบุตรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($t(102) = 1.98, p 0.05$) ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยคะแนนความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศระหว่างผู้ปกครองกับบุตรวัยรุ่น

ความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศ	บุตรวัยรุ่น $n = 52$		ผู้ปกครอง $n = 52$		t	p -value
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. มันสำคัญต่อท่านอย่างยิ่งที่ท่านสามารถพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง (หรือบุตร) ได้	3.37	1.19	3.71	1.43	1.34	.183
*2. ไม่รู้สึกลำบากใจที่จะพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง (หรือบุตร)	2.83	1.15	3.33	1.41	1.98	.050
*3. สามารถพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง (หรือบุตร) ได้เนื่องจาก ผู้ปกครองมี (หรือบุตรไม่มี) ความรู้เพียงพอในเรื่องเพศ	3.65	1.06	3.69	1.23	0.17	.865
*4. ผู้ปกครอง (หรือบุตร) ชอบพูดคุยเรื่องเพศกับท่าน	3.02	1.29	2.69	1.41	-1.23	.220
*5. คิดว่ามีความจำเป็นที่ต้องคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง (หรือบุตร) เนื่องจากท่าน (หรือบุตร) มีความรู้เรื่องเพศดีแล้ว	3.50	1.20	3.81	1.17	1.33	.188
6. รู้สึกพึงพอใจที่ได้พูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง (หรือบุตร)	3.5	1.20	3.31	1.30	1.09	.277
*7. รู้สึกสบายใจถ้าต้องพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง (หรือบุตร)	3.04	1.20	3.54	1.38	1.07	.286
*8. คิดว่าผู้ปกครอง (หรือบุตร) ไม่รู้สึกลำบากใจที่จะพูดคุยเรื่องเพศกับท่าน	3.27	1.17	3.15	1.24	0.09	.932
9. คิดว่าผู้ปกครอง (หรือบุตร) รู้สึกว่ามันสำคัญมากที่ท่านสามารถพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง (หรือบุตร) ได้	3.13	1.05	3.42	1.29	- 0.32	.752
*10. คิดว่าผู้ปกครอง (หรือบุตร) ของท่านไม่กลัวว่าการพูดคุยเรื่องเพศกับท่านจะเป็นการส่งเสริมให้ท่าน (หรือบุตร) มีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม	3.27	1.47	3.46	1.35	0.70	.489
รวม	3.26	0.53	3.42	0.71	1.25	.213

อภิปรายผล

ผลการศึกษาความเชื่อของบุตรวัยรุ่นและผู้ปกครองเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวครั้งนี้ พบว่า ทั้งบุตรวัยรุ่นและผู้ปกครองมีความเชื่อทางบวกเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวในระดับปานกลางเท่านั้นและบุตรวัยรุ่นและผู้ปกครองมีความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศโดยรวมและรายข้อส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยหลายชิ้นทั้งในประเทศ^{5, 21, 22, 23, 24} และต่างประเทศ^{19, 20, 29} ที่สะท้อนให้เห็นว่าพบว่าบุตรวัยรุ่นและผู้ปกครองยังมีความเชื่อที่เป็นอุปสรรคต่อการพูดคุยสื่อสารเรื่องเพศระหว่างกันอยู่มาก ซึ่งส่งผลให้การปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันอยู่ในระดับน้อย ซึ่งการขาดการสื่อสารที่ดีในครอบครัวโดยเฉพาะการปลูกฝังทัศนคติทางเพศที่เหมาะสมมีส่วนผลักดันให้เด็กวัยรุ่นไปเรียนรู้จากสื่อและเพื่อนซึ่งอาจเป็นความรู้ที่ไม่ถูกต้อง เกิดความเชื่อ ทัศนคติเรื่องเพศที่ผิด นำไปสู่ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ ผลการศึกษายังพบประเด็นที่น่าสนใจและเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้อง คือพบว่าผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่นในครอบครัวไทยมีความเชื่อว่า "เป็นความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ปกครองกับบุตรวัยรุ่นจะสามารถพูดคุยเรื่องเพศด้วยกันได้" นับว่าเป็นเรื่องดีที่ย้ำให้เห็นความสำคัญของครอบครัวในการทำหน้าที่บ่มเพาะความรู้และพฤติกรรมที่ดีงาม และเป็นแหล่งแรกที่จะพูดคุยเรื่องเพศกับบุตรวัยรุ่น เพื่อการป้องกันและช่วยแก้ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศอาจเกิดขึ้น ผลการวิจัยที่พบว่าต้องเร่งหาวิธีการปรับเปลี่ยนความเชื่อและพัฒนาทักษะแก่ผู้ปกครองและบุตรวัยรุ่น คือ "เชื่อว่าบุตรไม่ชอบพูดคุยเรื่องเพศกับผู้ปกครอง" และ "มีความรู้สึกลำบากใจที่จะพูดคุยเรื่องเพศ" ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับการวิจัยล่าสุดในสังคมตะวันออกที่พบว่า พ่อแม่บอกว่าไม่สะดวกใจอย่างมาก (คะแนนเฉลี่ย 7.74 จากคะแนน 0-18) และรับรู้อุปสรรคระดับมาก (คะแนนเฉลี่ย 36.67 จากคะแนน 14-55) ในการสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรวัยรุ่น²⁰ ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องต้องพิจารณา

ประเด็นเหล่านี้และหาวิธีปรับเปลี่ยนทัศนคติและความเชื่อที่เป็นอุปสรรค เพื่อเพิ่มทักษะและความมั่นใจให้ผู้ปกครองมีโอกาสอธิบายสิ่งที่ถูกต้องและสื่อสารไปสู่บุตรวัยรุ่นได้ ดังข้อเสนอแนะจากงานวิจัยหนึ่งในเนเธอร์แลนด์ระบุว่า หากจะให้ผู้ปกครองสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรวัยรุ่นให้บ่อยขึ้น ควรปรับเปลี่ยนความเชื่อในการพูดคุยเรื่องเพศให้ได้ก่อน²⁷

ผลการศึกษาครั้งนี้ ไม่พบความแตกต่างในเรื่องความเชื่อเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในกลุ่มบุตรวัยรุ่นหรือกลุ่มผู้ปกครอง ที่มีลักษณะส่วนบุคคลแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยส่วนใหญ่ที่พบว่า ความรู้สึกไม่สะดวกใจ หรือการรับรู้อุปสรรคในพูดคุยสื่อสารเรื่องเพศกับบุตรวัยรุ่นของผู้ปกครองไม่แตกต่างกันตามเพศและระดับการศึกษาของผู้ปกครอง^{20, 27, 29} สำหรับกลุ่มบุตรวัยรุ่นแม้มีการวิจัยพบว่าวัยรุ่นหญิงมีความเชื่อทางบวกเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครองสูงกว่าวัยรุ่นชาย²⁷ และมีการสื่อสารเรื่องเพศกับผู้ปกครองสูงกว่าวัยรุ่นชาย^{5, 27} โดยวัยรุ่นหญิงสะดวกใจและมีการสื่อสารเรื่องเพศกับแม่มากกว่าพ่อ^{5, 19, 27, 30} อย่างไรก็ตามผลการวิจัยครั้งนี้ขัดแย้งกับผลการวิจัยดังกล่าว ทั้งนี้อาจเนื่องกลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงทั้งผู้ปกครองและวัยรุ่น อีกทั้งอยู่ในพื้นที่เขตเมืองในย่านอุตสาหกรรมที่มีความเจริญและมีการเปิดรับกระแสวัฒนธรรมค่านิยมใหม่ๆ และชายและหญิงมีอิสระทางความคิดใกล้เคียงกัน จึงทำให้ไม่พบความแตกต่างในความเชื่อดังกล่าว

โดยสรุปการวิจัยนี้เป็นการศึกษาที่เพิ่มองค์ความรู้ในความเชื่อของบุตรวัยรุ่นและผู้ปกครองเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศในครอบครัวไทย แม้ว่าการศึกษามีข้อจำกัดในเรื่องจำนวนกลุ่มตัวอย่างทำให้ผลการวิจัยไม่สามารถสรุปอ้างอิงไปยังครอบครัวไทยทั้งหมดได้ อย่างไรก็ตามผลการศึกษาชี้ให้เห็นความจำเป็นในการจัดทำโปรแกรมเพื่อปรับเปลี่ยนหรือลดความเชื่อที่เป็นอุปสรรคเกี่ยวกับการสื่อสารเรื่องเพศสำหรับวัยรุ่นและผู้ปกครองในครอบครัวไทยให้ถูกต้อง เป็นการส่งเสริมให้มีการสื่อสารเรื่องเพศ

ระหว่างผู้ปกครองกับบุตรวัยรุ่น เพื่อให้บุตรวัยรุ่นมีพฤติกรรมทางเพศที่เหมาะสม สามารถลดและป้องกันการเกิดปัญหาพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

1. World Health Organization. Broadening the horizon balancing protection and risk for adolescents. [Online]. Available from : URL : http://www.who.int/child_adolescent_health/documents/fch_cah_01_20/en/
2. กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. รายงานการทบทวนสถานการณ์เรื่องพฤติกรรมทางเพศของวัยรุ่น: การเสริมสร้างทักษะชีวิต และการให้คำปรึกษา [ออนไลน์] 2548 [วันที่ค้นข้อมูล 10 ตุลาคม 2552]. เข้าถึงได้จาก <http://www.dmh.moph.go.th/abstract/details.asp?id=3272>
3. เพชรน้อย สิงห์ช้างชัย และคณะ. ผลของโปรแกรมเพศศึกษาสำหรับผู้ปกครองต่อการสื่อสารเรื่องเพศกับลูกวัยรุ่น. สงขลานครินทร์เวชสาร 2552; 27(1), 11-20.
4. สำนักส่งเสริมและพิทักษ์เยาวชน. สรุปรายงานสถานการณ์เด็กและเยาวชน ประจำปี พ.ศ. 2549-2550 [ออนไลน์]. [วันที่ค้นข้อมูล 10 เมษายน 2554]. เข้าถึงได้จาก: <http://oppo.opp.go.th>
5. Rhucharoenpornpanich O, Chamratri-thirong A, Fongkaew W, Rosati MJ, Miller BA, Cupp PK. Parenting and adolescent problem behaviors: A comparative study of sons and daughters in Thailand. J Med Assoc Thai 2010; 93(3): 293-300.
6. สำนักสารนิเทศ สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. สาธารณสุขเผยวัยรุ่นติดเกมโรคไม่หยุด ฟุ้งขึ้นเกือบ 2 เท่าตัวชี้เป็นสัญญาณเตือนเอดส์หวนคืนระลอกใหม่. [ออนไลน์] [วันที่ค้นข้อมูล 21 มีนาคม 2554] เข้าถึงได้จาก <http://www.ddc.moph.go.th/pnews/showimgdetil.php?id=236>.
7. สุริย์พร กฤษเจริญ, กัญจน์ พลอินทร์, ฐิติพร อิงคถาวรวงศ์, จริญญา ศรีทวีวัฒน์. การสอนเรื่องเพศของพ่อแม่ และความต้องการการเรียนรู้เรื่องเพศของลูก. สงขลานครินทร์เวชสาร 2551; 26(1): 61-70.
8. Bersamin M, Todd M, Fisher DA, Hill DL, Grube JW, Walker S. Parenting practices and adolescent sexual behavior: A longitudinal study. J Marriage Fam 2008; 70(1): 97-112.
9. McNeely C, Shew ML, Beuhring T, Sieving R, Miller BC, Blum RW. Mothers' influence on the timing of first sex among 14- and 15-year-olds. J Adolesc Health 2002 ; 31(3):256-65.
10. Walker, LR, Rose A, Squire C, Koo HP. Parent's views on sexual debut among pre-teen children in Washington, DC. Sex Educ 2008;8(2)169-85.
11. Sridawruang C, Crozier K, Pfeil M. Attitudes of adolescents and parents towards premarital sex in rural Thailand : A qualitative exploration. Sex Reprod Healthc 2010 Nov; 1(4):181-87.
12. ธนวัต บัญลือ และคณะ. รายงานการวิจัย : แนวทางการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างจิตสำนึกให้พ่อแม่มีส่วนร่วมในการสอนเรื่องเพศศึกษาแก่ลูก. กรุงเทพฯ : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ; 2546.
13. Karofsky, PS, Zeng L, Kosorok MR. Relationship between adolescent-parental communication and initiation of first intercourse by adolescents. J Adolesc Health 2000; 28: 41-5.
14. Hutchinson MK, Jemmott JB, Jemmott LS, Braverman P, Fong GT. The role of mother-daughter sexual risk communication in reducing sexual risk behaviors prospective study. J Adolesc Health 2003; 33: 98-107.

15. Fastula AM, Miller K S. African-American and Hispanic adolescent's intentions to delay first intercourse : Parental communication as a buffer for sexually active peers. *J Adolesc Health* 2006; 38: 193-200.
16. Lemieux, M.V. Frappier., J-Y., & McDuff, P. Parent-adolescent communication, role model in sexuality and their impact on sexual health of teens. *J Adolesc Health* 2010; 46 (2 Suppl 1): 38-9.
17. DiClemente R, Wingood G, Crosby R, Cobb BK, Harrington K, Davies SL. Parent-adolescent communication and sexual risk behaviors among African American adolescent females. *J Pediatr* 2001; 139: 407-12.
18. Crosby RA, Hanson A, Rager K. The protective value of parental sex education: A clinic-based exploratory study of adolescent females. *J Pediatr Adolesc Gynecol* 2009;22 : 189-92.
19. Zhang L, Li X, Shah IH, et al. Parent-adolescent sex communication in China. *Eur J Contracept Reprod Health Care* 2007; 12:138-47.
20. Kaljee LM. et al. Parent-youth communication and concordance between parents and adolescents on reported engagement in social relationships and sexually intimate behaviors in Hanoi and Khanh Hoa Province, Vietnam. *J Adolesc Health* 2011;48: 268-274.
21. ปรีย นวมาลา. บทบาทของสมาชิกหลักของครอบครัวในสังคมชนเมืองที่มีต่อเพศศึกษาของวัยรุ่นไทย : กรณีศึกษาชุมชนศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม [วิทยานิพนธ์]. นครปฐม : มหาวิทยาลัยมหิดล; 2552.
22. ภารดี บุญเพิ่ม. การสอนเพศศึกษาของครอบครัวที่มีบุตรวัยรุ่น [วิทยานิพนธ์]. ขอนแก่น : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2544.
23. Polanan M. (2551). Comfort in communicating about sexuality : An examination of Thai mothers and their adolescent daughters [dissertation]. Bangkok: Bangkok University; 2551.
24. จิราวัฒน์ พร้อมมูล. การปฏิบัติบทบาทของบิดามารดาและการรับรู้ของบุตรวัยรุ่นด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ [วิทยานิพนธ์]. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2548.
25. Wright L M, Bell J M. Beliefs and illness: A model for healing. 4th ed. Canada: Floor Press; 2009.
26. Ajzen I. The theory of planned behavior. *Org Beh Hum Dec Process* 1991;50:179 - 211.
27. Schouten BC, van den Putte B, Pasmans M, Meeuwesen L. Parent-adolescent communication about sexuality: the role of adolescents' beliefs, subjective norm and perceived behavioral control. *Patient Educ Couns* 2007; 66 (1):75-83.
28. Swain CR, Ackerman LK, Ackerman MA. The influence of individual characteristics and contraceptive beliefs on parent-teen sexual communications: a structural model. *J Adolesc Health* Jun 2006;38(6) : 753 e759-718.
29. Gallegos EC, Villarruel AM, Gomez MV, Onofre DJ, Zhou Y. Sexual communication and knowledge among Mexican parents and their adolescent children. *JANAC* 2007; 18(2): 28-34.
30. Ogle S, Glasier A, Riley SC. Communication between parents and their children about sexual Health. *Contraception* 2008;77: 283-288.